Նօ. 4495 1880 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 4 ՍԱԼԸ — ԵՒԿԻՐՄԻ ՊԻՐԻՆՃԻ ՍԷՆԷ — ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ՆՈՅԵՄԲԵՐ 16 ՍԱԼԸ Նօ. 4495

Մանզումէի Էֆքեար

1297 ԶԻԼՀԻՃՃԷ 13 — ՄԻԻԻՆԱՏԻԻ ԻՐՃԻԵԱՍ — 1296 ԹԷՇՐԻՆԻ ՍԱՆԻ 4

ՖԻԱԹԼԱՐ

Իսթանպօլ իչին
Պիր սէնէ մէճիտիյէ 10
Ալթը այ " 5
Իւչ " " 2 ½
Պիր նիւսխէ 40 փարա մէճիտ.

Թաշրալար իչին
Պիր սէնէ, մէճիտիյէ 10
Ալթը այ, " 6
Բօսթա խարճըթը պիզէ այիտ տիր։

ԻԼԱՆԼԱՐ
Գիրինճի տէֆա իչին սաթըրը 3 ղշ.
Իքինճի " " " 2 ղշ.
Իւչիւնճիւ " " " 1 ղշ.

Իլան սըրասընտա գօնուլմաեան իլանաթ ու իխթարաթըն սաթըրը 5 ղշ.

Մէքթուպլար Կ. Ց. Փանոսեան խամինէ եազըլըր

Իսթանպօլտա, Գալաթատա Բէնք-չէնպիրճ-պազարընտա Իրսի խանընտա Ն. 41։

ԹԷԼԷԿՐԱՖԻՅԷ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Բարիս, 15 Նոյ.

Անեան մէճլիսինտէ Մ. Պիւֆէ, Մ. Ֆրէյսինէնին խութպասը սէպէպլէրի վէ մարտ գարարլարընըն իճրասը հագգընտա հէյեթի վիւքէլաեը խութպէյապ էյլէմիշ տիր։

Մ. Ֆէրրի, վիւքէլաեա սօն պուհրան, բօլիթիգաեը խարիճի հագգընտա զուհուրա կէլէն միւպահէնէթի էֆքեարտան նէշէթ իթմիշ օլմասըղընը պէեան իթմիշ տիր։

Պու իֆատէյի Մ. Ֆրէյսինէ տասխի թաստիգ էյլէմիշ տիր։

Միւզաքէրաթա եարըն տէվամ իտիլէճէք տիր։

ՄԻՒԹԷՆԷՎԻՅԷ

Բաղտր կէնիւ, Գուրպան պայրամը օլմագ միւնասէպէթիյլէ, սէլամլըգ րէսմի ալիսի Տօլմա Պաղչէ սէրայը եագընընտա վագը Վալտէ ճամիսինտէ իճրա օլունմուշ տուր։

Զաթը շահանէ սապահլայըն, քէնտի մաեէթլէրի իլէ Եըլտըզ սէրայընտան, պիլճիւմլէ միլքիյէ, ասքէրիյէ վէ իլմիյէ սընըֆլարընըն հազըր պուլունտուղու օլտուղլարը Տօլմա Պաղչէ սէրայընը թէշրիֆ պույուրուպ, պիր ազ իսթիրահաթտան սօնրա, պէյկիրէ սիւար օլարագ վէ ալայի վալա իլէ ճամիի մէզքիւրէ ազիմէթ, վէ էտիւէյի լազըմէյի պիլ իֆա Տօլմա Պաղչէ սէրայընա ավտէթ պույուրմուշլար, վէ սէրայը մէզքիւրտան պիւյիւք սալօնտա մէպայիդ րէսմի իֆա գըլընմըշ տըր։

Նէչէն կիւն Արմանիա սէֆիրի գօնթ Հաթֆէլտ, արապա իլէ կիթմէքտէ իքէն, հագարէթ իթմիշ օլան իւչ նէֆէր զապիթանը մուհաքէմէ իթմէք իւզրէ, Թագսիմ գըշլասը հիւմայունունտա թէշքիլ օլունան տիվանը հարպին, զապիթանը միւմաիլէյհիմը բիւթպէյի ասքէրիյէլէրինտէն րէֆ իլէ, պիրէր սէնէ մահպուսիյէթէ հիւքմ էյլէտիկլէրի Ֆար տիւ Պօսֆօր եազըյօր։

Ինկիլթէրրա մէպուսանընտան օլուպ, Տէրխասաէթտէ պուլունան Բէնտէր, չըգան ճիւմա կիւնիւ Պապը Ալիյէ կիտիպ, պաշ վէքիլ բաշա հազրէթլէրիյլէ ուզուն ուզատըյա միւլագաթ էյլէմիշ տիր։

Իսկէնտէրիյէտէն Եվրօբա զազէթալարընա կէօնտէրիլէն պիր թէլէկրաֆնամէյէ կէօրէ, Սուրիյա վալիսի բաշա հազրէթլէրի պուլունտուղու հալտէն խօշնուտ օլմայըպ ղընտան, մէմուրիյէթինտէն իսթիֆա իթմէքլիկի Պապը Ալիյէ թէքլիֆ իթմիշ, ֆագաթ գապուլ օլունմամըշ տըր։

Ավուսթրիա ումուրը խարիճիյէսի նազըրը պարօն տը Հայմէրլէ իլէ սալթանաթը Սէնիյէնին Վիէննա սէֆիրի Էտհէմ բաշա հազրէթլէրի միեանընտա պու կիւնլէրտէ Շարգ մէսէլէսինէ տայիր խայլի միւզաքէրաթ վուգու պուլտուղու զազէթա հավատիսլէրինտան տըր։

Տիւն ագշամ Ինկիլիզ սէֆիրի Մ. Կօշէն Եըլտըզ սէրայընտա զաթը հազրէթի Բատիշահի իլէ պիրլիքտէ թաամտա պուլունմուշ տուր։

Ետիրնէ վալիսի ճէլալի Րէուֆ բաշա հազրէթլէրի, տիւնքի կիւն մահալլի մէմուրիյէթինէ միւթէվէճճիհէն Տէրխասաէթտէն հարէքէթ վէ ազիմէթ էյլէմիշլէր տիր։

Եունան տէվլէթինին Պէրլինտէ սէֆիրի Մ. Նիգօլա Տէլիեանի, Տէրխասաէթէ վասըլ օլմուշ տուր։ Միւմաիլէյհ պիր գաչ կիւն Իսթանպօլտա գալտըգտան սօնրա, մահալլի մէմուրիյէթինէ կիտէճէք տիր։

Նոյ. 8 թարիխլիյէ Վիէննատան ալընան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Բէթրէպուրկ գապինէթօսու, տէվլէթի Ալիյէ թարաֆընտան հուկու. 3 թարիխլի նօթատա թէքլիֆ օլունան թահտիտի հուտուտ էսասը իւզէրինէ պինաէն, Եունան մէսէլէսինի տօսթանէ թէսվիյէ իթմէքլիկէ էօն աեաղ օլմագլըղա գարար վիրմիշ տիր։ Ավուսթրիա տէվլէթի պաշ վէքիլի պարօն տը Հայմէրլէ, պու պապտա Բուսիանըն թէշէպպիւսաթըը իլթիզամ իթմէքլիկէ մէյլալ պուլունմուշ տուր։

Նոյ. 8 թարիխլի Վիէննա զազէթալարընըն Գասթէլնուօվատան ալըպ նէշր իթտիքլէրի պիր թէլէկրաֆնամէէ նէզարէն, շամպարլարընը եըգտըլմագ իչին օլան պիլէ, սալա գարաեա չըգմամալարը, Ֆըրանսըզ, Ինկիլիզ, վէ Իթալեան սէֆինէլէրի թայֆէլէրինէ էմր օլունմուշ տուր։ Իւգմէքճիլէր տէ սիրաըշլարընը տուրտուրմագ իւզրէ էմր ալըպ էյլէմիշլէր տիր։ Պունտան անլաշըլտըղընա կէօրէ, միւլթէֆիթ տօնանմա եագընտա հարէքէթ իտէճէք տիր։

Նոյ. 8 թարիխլիյէ Բէթրէպուրկտան ալըտէքի թէլէկրաֆ չէքիլմիշ տիր.

Իրան շահը հազրէթլէրի, Բիւրտլէրէ գարշը Բուսիա տէվլէթինտէն մուավէնէթ թալէպ էյլէմիշ տիր։ Բուսիա հիւքիւմէթի, պիր սէրէճ հուտուտ մուհաֆազա օլարագ, Իրանա մուավէնէթ իթմէքլիկէ հազըր պուլունտուղունու պէեան իթմիշ տիր։ Պու պապտէ հուտուտ ասաքիրի գօմանտանլարընա թալիմաթ կէօնտէրիլմիշ տիր։ Մէզքիւր թալիմաթտա, մէմալիքի Օսմանիեէնէ թէճավիւզ խուսուսընտան զաթիէն սագընըլմասը թավսիյէ օլունմուշ տուր։

Մէմօրիալ Տիփլօմաթիգ զազէթասը, Լօնտրատան մախսուսէ ալտըղը խապէրի թէլղ էյլէմիշ տիր.

Ինկիլթէրրա գապինէթօսու, Եունան մէսէլէսինի, Պէրլին գօնֆէրանսը գարարլարը մուճիպինճէ հալլ ու թէսվիյէ իթմէք իւզրէ, պու քէրրէ եէնիտէն Պէրլին վէ Վիէննա հիւքիւմէթլէրինէ միւրաճաաթ էյլէմիշ տիր։ Ինկիլիզ հէյեէթի վիւքէլասը հագգ ու հիւքիւմէթ մուավաֆըգ օլարագ, մէսէլէնին պիր ազ վագըթ թէէխիրի խալլէսինի գապուլ, ֆագաթ Բէալի իլէ Եբիրօսուն հէր հալտէ Եունանիսթանա թէրքի լիւզումունու խաթըրնաշէ խըրար իտիեօր։ Զիքր օլունան իքի գապինէթօյա, Ինկիլթէրրա գապինէթօսունուն թէքլիֆինի գապուլ իթմիշլէր տիր։ Պու հալտէ Մ. Կլատսթօն, վէ բիլհասսա Բուսիա գապինէթօսու, Պապը Ալիյէ պիր մէօհլէթ վէրէրէկ իթմէք էֆքեարընտա պուլունտուղը, պունտա պէրաէր եիվեղա ամէլեաթի, Մ. Կլատսթօնըն էֆքեարընը թէսլիմէ, վէ մէսէլէ պաշգա տուրլու հալ օլունամազ իսէ, ագիպէթ միւճէրրէտ օլան մուհարէպէնին, եաղընըզ, տէվլէթի Ալիյէ իլէ Եունան տէվլէթի միյանէսինտէ մահտուտ գալմասը շարթըյլէ խօր։

Մօնիթէօր զազէթասընտա օգունուլտուղունա կէօրէ, Տէրվիշ բաշա Արնավուտ ճէմիյէթի իթթիհատիեէսինին րուէսասընը Տգօդրատա թօփլամըշ, զաթը հազրէթի Բատիշահինին միւրոնաթը, տէվլէթլէրին գարարըն միւթաալայի իթմէքէ օլտուղունու պէեանլա, Տուլչինեօնու, սայա վագըթ զայի իթմէքսիզին, Գարատաղլըլարա թէրք ու թէսլիմ լազըմ օլտուղունու քէնտիլէրինէ թէֆհիմ էյլէմիշ տիր։ Բուհասայի միւմաիլէյհիմ սախլի ճէվապէն, վագըա քէնտիլէրի զաթը հազրէթի Բատիշահինէ զաթէն սաթըգ թէպաասընտան իսէլէր տէ, պու ճիհէթէ իթաաթ իտէմէյէճէքլէրի, քէնտի սէպիլ գուվվէթինէ Խըրիսթիյանլարա տէրք օլունամազ, հէր հալտէ քէնտի մէմլէքէթլէրինի միւտաֆաա էյլէյէճէքլէրինի պիլտիրմիշլէր տիր։

Բէնիչէնպիրճ կիւնիւ ագշամը, Եէնի գարուսա սէնիյէտէն պալըգճըլար մարիֆէթիյլէ պիր գատըն նաշը չըգարըլմըշ տըր։ Հէր նէ գատար հիւքիւմէթ թարաֆընտան թահգիգաթ վէ թէտգիգաթ իճրա իտիլմիշ իսէ տէ, մէգթիւլ նաշըն քիմ օլտուղու վէ նէ միլլէթտէն պուլունտուղու անլաշըլամամըշ տըր։

Զըգան ճիւմա ագշամը, Գարաքէօյ մէյտանընտան կէչմէքտէ օլան պիր Իճթիհատ քիմսէ իւզէրինէ իքի խըրսըզ հիւճում խափը, ալթըն սաաթ վէ գօլտանընտանու գաբարագ ֆիրար էյլէմիշլէր տիր։

Զըգան ճիւմա կիւնիւ ալէսսապահ Իսթանպօլտա պիր հալըթլըճա հալը մաղազասընա խըրսըզլար կիրմիշ, գասանըն ղըրըլմագ սուրէթիլէ, սու մուավաֆըգ օլամատըգլարընտան, 300 լիրա գըյմէթինտէ իքի Իրան հալըսը սիրգաթ իտիպ, ֆիրար էյլէմիշլէր տիր։

Եվվէլքի կիւն, բօլիս թարաֆընտան, պիր վագըթտան պէրու Գալաթատա ֆէրիչ-գարուսընտա պօշ պիր գէօմիւր անպարընը քէնտիլէրինէ եաթագ իթթիխազ իթմիշ օլան պիր խըրսըզ գումբանեասը, թութուլ ու կիրիֆթ օլունմուշ տուր։ Պու գումբանեա իչինտէ սապըգա կիրուհնիւմտէն իքի գըզ վար իմիշ։

Ճիւմա իրթէսի ագշամը Գալաթատա իւչ նէֆէր սարխօշ, չալղըճըլարը պիր միւզէքէր մէյխանէսինտէ թագըմ խանճէրլէրինտէն, գավգաեա թութուշմուշլար, վէ իչլէրինտէն Եօրկիյի պըչագլա պիր եարա ալտըրմըշլար տըր։ Մէճրուհ խասթախանէյէ նագլ օլունուպ, ճարիհլէր իսէ ֆիրար էյլէմիշլէր տիր։

Տիւն ագշամ սաաթ, Բարագքէօփրիւսիւ թարաֆլարընտա Եօրկի նամընտա պիր մէյխանէճինին, հէր նէ սէպէպէ մէպնի իսէ, պիր գաչ քիշի պըչագլա ուրուպ, ֆիրար էյլէմիշլէր տիր։ Եօրկի ազըրճա եարալանմըշ օլտուղու հալտէ, խասթախանէյէ նագլ օլունմուշ տուր։

Աբրահամ բաշա հազրէթլէրինին Պիւյիւքտէրէտէ վագը սէյֆիեէլէրինտէ աշճըպաշը իքէն Վիչէնին, խատէմէսէ բիշիրտիկի թաամլարըն ատէմի քիֆայէթիյլէ թէմիզլիկլիտէն տօլայը չըգարըլմագ իսթէնիլտիկինտէն, մէզքիւր սէպէպէ մուազախա վուգու պուլունտուղունտան, Խօշալար նամ խըզմէթքեար պէչագըն չէքմիշ, վէ Վիչէնի եարալամըշ տըր։ Պէրէքէթ վէրսին ճէրիհա ազըր օլմայըպ, ճարիհ տախի հէր նէ գատար օ արալըգ ֆիրար էյլէմիշ իսէ տէ, ֆէրտասը սապահ թութուլ ու կիրիֆթ օլունմուշ տուր։

Զըգան ճիւմա իրթէսի կիւնիւ, Ֆրանսա սէֆարէթի պաշ տէրճէմանը Մ. գօնթ տը Մօնթօլօն, քէնտի խըզմէթքեարը իլէ պիրլիքտէ արապա իլէ Իսթանպօլտան Թարապիայա կիթմէքտէ իքէն, Թարապիատան պիր ազ ուզագտա արապանըն պէյկիրի ատմըշ վէ չէկթէկլէ գօշմաեա պաշլամըշ օլտուղունտան, արապանըն պաշը ճէրլէրի գըրըլմըշ, վէ պու սըրատա միւսիւ տը Մօնթօլօն, պէյկիրին սըրթընա հարէքէթինին տուրտուրուլմասը գաբիլ օլամատըղը, արապատան աշաղը աթլամըշ, վէ պու միւնասէպէթլէ միւճաատինին պաշը թարաֆը զէտէլէնմիշ իսէ տէ, համտ օլսուն քի ալըմը եարէլէրտէն հիչ պիրի ազըր տէյիլ իմիշ։ Հալպու քի արապաճը սօղուգ գանլըլըղըյլա սօնունա գատար արապայը գալըպ, պէյկիրի իւ պիր ազ սօնրա քէնտիլիկինտէն տուրմուշ տուր։

Եվվէլքի կիւն էօյլէտէն իքի սաաթ սօնրա, գարընըն պիրի Պէյօղլունտա Սագըզ ագաճընտա վագը քէնտի խանէսինէ կիթմէքտէ իքէն, խըրսըզըն պիրիսի, մէրգումէնին, տէրունինտէ իւչ սաաթ եէլքիրմի ֆրանքըլըք պուլունան բուրսա քէսէսինի աշըրմըշ տըր։ Գատըն հէր նէ գատար խըրսըզըն եաքալանմասընտա թութմուշ իսէ տէ, սարըգ գուվվէթլէ սիւքիւնէրէք, քէնտիսի գուրթարըպ, ֆիրարէ մուվաֆֆագ օլմուշ տուր։

Պիր ազ սօնրա, միւսիւնէնին պիրի Պէյօղլունտա ճատտէյի քէպիրտէն կէչմէքտէ օլուպ, Գալաթա սէրայ էօնինտէ կէլմիշ իքէն, իքի նէֆէր սարըգ իւզէրինէ հիւճում խափը, ալթըն սաաթ վէ գօրտանընը գափմըշ վէ ֆիրար էյլէմիշլէր տիր։

Ալէն Սիվրիլի օլուպ, Իսթանպօլտա Ան գապուսը ճիվարընտաաա սաքին օլմագտա պուլունան Սիւլէյման նամընտա պիր քէօ, սէրէճէյի նիշանլէտէ զարուրէթ վէ սէֆալէթ իչինտէ օլմագլէ, չըգսայը կիւնիւ քէնտի հանէթինէ սալի գատար իթմիշ տիր։

Օթէլլէրին պու մագսատլէ, պիր ազ բարա սաատէ թօփլաեարագ, եաբըմ օգգա բարա վէ պիր ազտա սըչան օթու սաթըն ալըպ վէ բարա իլէ սըչան օթունու գարըշտըրըպ իչմիշ տիր։ Մէրգումուն զէվճէսի իսէ, դօձարընըն պիր սուի նիյէթի պուլունտուղունա շիւպհէ իթթիկինտէն, շիւպհէսինի բօլիսէ պիլտիրմիշ, վէ բօլիս թարաֆընտան ճէապ իտէն մէմուրին կէլտիկինտէ, մէրգում Սիւլէյման ճան չէքիշմէքտէ հալինտէ պուլունմուշ, վէ հէր նէ գատար պիր թապիպ ճէլպ իլէ, թէրիաք էմիր թէտավիսինէ պաշլընմըշ իսէ տէ, ֆայտէ իթմէյիպ, պիչարէ միւթէէսսիրէն վէֆաթ էյլէմիշ տիր։

Բանկալթըտէ Գաթօլիք խայրաթխանէսինտէ սաքին օլան Հօրօր նամընտա պիր գատըն, ագրապասընտան պիրիսինէ վիրիլմէք կիթմէք իւզրէ, մէզքիւր խայրաթխանէտէն չըգըպ, հէնուզ ճատտէեէ իւզէրինէ կէլմիշ իքէն, պիր գօնագ արապասընըն պէյկիրլէրի բէք սիւրաթլէ գօշտուգլարընտան, պիչարէյի չիւնեէմիշլէր տիր։

Մէրգումէնին այաղը եարէլէր, հասթախանէյէ գօրգու վիրմէքտէ իմիշլէր։

Տիգգաթսըզլըղընտան նաշի պու գազաեա սէպէպիյէթ վիրմիշ օլան արապաճըեա կէլինճէ, հէր նէ գատար իքի նէֆէր զապթիյէ մէրգումու գօվալամըշլար իսէ տէ, սէրիւթէթինէ մուվաֆֆագ օլամամըշլար տըր։

ԹԱՍՀԻՀ

Տիւնքի նիւսխամըզըն ազգային պէնտլէրինտէ, Գաթօլիքլէր հագգընտա եազըլան պէնտին էն սօն ճիւմլէսինտէ, մանէյի պիւսպիւթիւն թէպտիլ իտէր սուրէթտէ թէրթիպաթճա պազը սէհվէլէր վուգու պուլունտուղունտան, թաշհիհէն մէզքիւր ճիւմլէյի թէքրար վէ այնէն տէրճ իտէրիզ։

«Պինաէն, Բաբա հազրէթլէրի, էքսէրի ազգլարը պիր թէօսիր իթթիխազ իթմէք իսթէրլէր իսէ, պիր խայլի վագըթտան պէրու Հասունիսթլիք վէ Անթիհասունիսթլիք նամըյլա մէվճուտ օլան մուարազաեը, վէ պիր ճիզիտ վագըթտան պէրու Հասունիսթլէր միյանընտա հուսուլէ կէլէն իխթիլաֆաթը տէֆ ու իզալէ իթմէք իչին, Հասուն էֆէնտի հազրէթլէրինի Բօմատա ալը գօյարագ, միլէթին արզուսու մուճիպինճէ, տիկէր պիր զաթըն բաթրիքլիկ ինթիխապլարընա միւսաատէ իթսէլէր, ֆայտէլի խարէ օլմագ զանն իտէրիզ։»

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Շուրայը տէվլէթ ազասընտան Նէճիպ պէյ էֆէնտի հազրէթլէրինէ բիւթպէյի պալա.

Սըրպիա սէֆարէթի սէնիյէսի իքինճի քեաթիպի Ղալիպ պէյէ բիւթպէյի սանիյէ սընըֆը միւթէմայիզի.

Մուսուլ վիլայէթի տէֆթէրտարլըղը, Թրապիզօն վիլայէթի տէֆթէրտարը սապըգ Ճէմիլ պէյէ.

Հիւտէյտա միւթէսարրըֆլըղը,

Թէքիրտաղը մութէսարըֆը էսպագ Իզզէթ պէյէ .

Կիրիտ վիլաէթի տէֆթէրտարլըղը , Պասրա մուհասէպէճիսի սապըգ Ջէմալ Քէֆիլ պէյէ .

Սիվաս վիլաէթի իսթինաֆ մահքէմէսի միւտաալիի ումումիյէսի , րիւթպէյի սանիէ ռէթպէ միւթէմայիզլիյէ , Գասթէմոնի վիլաէթի միւտաալիի ումումիսի սապըգ Ահմէտ Շէվգի էֆէնտիյէ .

Գասթէմոնի վիլաէթի միւտաալիի ումումիլիկի , Էրզրում վիլաէթի իսթինաֆ մահքէմէսի միւտաալիի ումումիսի սապըգ Մահմուտ Քէմալ պէյէ .

Էրզրում վիլաէթի իսթինաֆ մահքէմէսի միւտաալիի ումումիլիկի , Սիվաս վիլաէթի իսթինաֆ մահքէմէսի միւտաալիի ումումիսի սապըգ Ահմէտ Ֆէթհի պէյէ .

Էտիրնէ վիլաէթի տախիլինտէ Օրթաքէօյ պիտաէթ մահքէմէսի միւտաալիի ումումի մուավինլիկի , Պէյօղլու միւտաալիի ումումի մուավինլիկինտէն միւնֆասըլ Աղալիօս էֆէնտիյէ .

Հիճազ վիլաէթի հինտի թէրճէմանլըղընտա պուլունան Ճաֆէր էֆէնտիյէ րիւթպէյի սալիսէ թէվճիհ պույուրուլմուշ տուր ։

Շէհր էմինի Մազհար բաշա հազրէթլէրինէ , պիրինճի րիւթպէ Օսմանի նիշանը զիշանը իհսան պույրուլմուշ տուր ։

Նոյ. պաֆ. 6 Թարիխլիյէ Զէթինէտէն Րէբիւպլի.ք Ֆրանսէզ ղազէթասընա աթիտէ.քի թէլէկրաֆ .քէշիտէ գըլընմըշ տըր .

« Շգօտրատան պուրաեա խապէրլէր կէլտի.քճէ , Տէրվիշ բաշանըն .քէնտի մէմուրինէթինի հիւսնի սուրէթտէ պաշա չըգարմագըղա մուվաֆֆագ օլաճաղը իւմիտի զայիլ օլմագտա տըր ։ Տէրվիշ բաշանըն մաեէթինտէ ասքէր եօգ տուր։ Միւշարիլէյհ , Սէն-Ժան տը Մէտուատա , քէնտիսինի մէճլիսէ տավէթ իթմիշ օլտուղու Արնավուտ հէյէթի իթթիհատիեէսի րուէսասը Թարաֆընտան հէտէճանը ազիմէ դապուլ օլունմուշ տուր ։ Շգօտրատա տախի միւշարիլէյհ միւթանիթան սուրէթտէ դապուլ օլունուպ, .քէնտիսինէ հիւրմէթէն Թօբ տախի էնտախթ գըլընմըշտըր։ Րէվիշի հալէ նէզարէն, Արնավուտլար Տէրվիշբաշանըն մէմուրինէթի հագգընտա ֆէվգէլատէ իւմիտլէր հիսս իտիեօրլար, ֆագաթ շիմտիէ գատար պու մէմուրինէթին մագսատի վէ հէյէթի իթթիհատիէ րուէսասը իլէ իտիլէն մուխապէրաթըն նէթիճէսի հագգընտա մալումաթը գաթիէյէ ալընամամըշ տըր ։»

Նոյ. 7 Թարիխլիյէ Բակիւզատան չէքիլէն պիր թէլէկրաֆնամէեէ նազարէն , Արնավուտլար Տուլչինօեու ալա Դարատաղա թէսլիմ իթմէյիպ , Ավուստրիաեա թէսլիմ իթմէք նիյյէթինտէ օլտուգլարընը պիլտիրմիշլէր տիր ։

Նոյ. 6 տա ամիրալ Սէյմուր Սանսէկօ նամ Ավստրիա ամիրալլու Արնավուտլուգ սէվահիլինի զիեարէթ իթտիքտէն սօնրա, Պասօիչէ ավտէթ իթմիշ տիր ։ Միւշարիլէյհ Սէն Ժան տը Մէտուատա Իզզէթտին վէ Մէճիտիեէ նամ Օսմանը ավիզօլարընը կէօրմիւշ տիւր քի , պունլար Տէրվիշ բաշա իլէ ալթը Թապուր ասա.քիրի նիզամիեէյի մահէլլի մէզ.քիւրէ չըգարմըշլար տըր , չիւն.քի Արնավուտլար , բաշայի միւշարիլէյհ իլէ ասա.քիրի մէրգումէնին Տուլչինօեա չըգմալարընա մուխալիֆէթ իթմիշլէր տիր ։

Ալէքսանտրա նամ սէֆինէ, Թայֆեսինի Թէպտիլ իթմէք իւզրէ , մահը հալին 7 սինտէ Պասօիչտէն Մալթաեա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իյլէմիշ տիր ։ Մէզքիւր սէֆինէ ծ պէշ կիւնէ գատար ավտէթ իյլէեէճէք տիր ։ Ամիրալ Սէյմուր .քէնտի սանճաղընը Մօնարք նամ սէֆինէեէ նագլ իյլէմիշ տիր ։

Թայմս ղազէթասը Պասօիչտէն աթիտէ.քի թէլէկրաֆը սէրտ իյլէմիշ տիր .

Սանսէկօ նամ Թօբ չէ.քէն վաբօրուն կէթիրտիկի խապէրէ նէզարէն , 200 նէֆէր ասա.քիրի Շահանէտէն միւրէքքէպ պիր պէօլիւք , Մէտուատա Արնավուտլար Թարաֆընտան Թահլիյէ մուհասէրէեէ ալընմըշ տըր ։

Տէրվիշ բաշա Նոյ. 7 տէ , Արնավուտ ճէմիյյէթի իթթիհատիեէսինին դօմիտօնունու նէզտինէ գապուլ իտիպ , հէր հալտէ Տուլչինօեու թէր.ք իթմէ.ք լազըմ օլտուղունու , ֆագաթ տէվր ու թէսլիմին թէեխիր իտիլէպիլէճէկինի պէեան իյլէմիշ տիր ։

Նէվվի մէզքիւրտէ , Շգօտրաեա իքի թապուր ասքէր , վէ Թէթօվատան տախի իւչ եիւզ նէֆէր էրպապը գըեամ կէլմիշ տիր ։

Բակիւզատան վէ Շգօտրատան չէքիլիպ , Նոյ. 8 Թարիխլի Վիէննա ղազէթալարընտա միւնտէրիճ թէլէկրաֆնամէլէրտէն , Տուլչինօնուն թէրքի կիթտիքճէ կիւճլէշմէքտէ օլտուղու անլաշըլմագտա տըր ։

Բրէզրինտէ ֆէվգէլատէ պիր հէեէճան հիւքիւմ իթմէքտէ օլուպ , չէհրին Օսմանլը ասա.քիր վէ մէմուրլարը ։ չէհրի Դարատաղլըլարա թէսլիմ իտէրլէր տէեու գօրգուլտուղունտան , ասա.քիր վէ մէմուրինի Շահանէյի մէրգումէ Արնավուտլար մարիֆէթիյէ չէհրտէն իխրաճ իտիլմիշլէր տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

—

Սիվաս Առաջնորդու Տէր. Պետրոս Սրբազան իչին , մուգիր տիր տէնիլէրէ.ք , օրատան չըգարըլմասընա տայիր , կէչէն կիւնլէր , Պապը Ալիտէն , բաթրիգխանէյէ պիր թէզքէրէ կէօնտէրիլմիշ իտի . չիմտի ղազէթալարտա օգունտուղունա կէօրէ , միւմաիլէյհ Սրբազանըն , պիզզայի հագգըն ազլինամա աղրամըշ օլմասընը պէեան իլէ , խասմի օլան հէր քիմ իսէ մուհաքէմէ օլունմագլըղը իսթիտա իյլէմէքտէ պուլունմասը չէօյլէ տուրսուն , Սիվասըն Իսպամ վէ Խրիմեան զէվաթը միւհթէրէմէ վէ միւթէպէրէսի Թարաֆընտան իսէ , միւմաիլէյհին հիւսնի հալ վէ սատագաթընա տայիր , կէրէ.ք Պապը Ալիյէ վէ կէրէ.ք բաթրիգխանէյէ , մահզըրլէր տախի կէլմէ.քտէ իմիշ ։

* * *

Շէօհրէթշիւար րէսսամ Այվազովսքի էֆէնտի Թարաֆընտան, կէչէն սէնէ Արարատեան ընկերութիւնա պիր գըթա գըյմէթլի րէսիմ իհտա գըլընտըղը կիպի , պու տէֆա տախի, միլլէթճէ պիր խայըրթխանէ մէնֆաաթընա օլմագ իւզրէ , Ներսէս սրբազան հազրէթլէրինէ , .քէզալիք պիր գըթա կիրանպահա րէսիմ իհտա վէ իհսան գըլընմըշ օլտուղունտան , հասըլաթը Փրկիչ պիտ օլմագ իւզրէ , մէզքիւր րէսիմլէր, Պէյօղլունտա վագը Ասպուլահեան պիրատէրլէր ֆօթօկրաֆխանէսինէ վազ իտիլէրէ.ք, պիր չէյրէ.ք մէճիտիյէյէ թէմաշա իթտիրիլմէ.քտէ տիր ։ Իմտի Այվազովսքի էֆէնտի հագգընտա , ամիլլէտէն պուլունան թէշէ.քքիւրի ալիմի լազըմ իլէ պէրապէր , հէր .քէսին թէմաշասընա միւսարաաթընը տախի տավէթ իտէրիզ ։

* * *

Պիր գաչ սէնէտէն պէրու Իզմիրտէ պուլունմագտա օլուպ , վէ իքի սէնէտէն պէրու եէնի խասթախանէնին նէզարէթինէ հիմմէթ իթմէքտէ օլան , վէ հէր քէսին հիւսնի թէվէճճիւհիւնիւ գազանմըշ պուլունան Տէր. Մակար վարդապետ , քէնտի վաթանընա , եանի Շուշիյէ ավտէթ իթմէ.ք իւզրէ , պու տէֆա պուրաեա կէլմիշ տիր ։

* * *

Շէպին Գարահիսարը առաջնորդլուղունա առաջնորդ վէ.քիլի Թայինին գըլընմըշ օլան Տէր. Պետրոս վարդապետ Ներկարարեանըն , սէմթի մէէմուրիյյէթինէ եօլճու օլտուղու հավատիստէն տիր ։

Հալեա պու առաջնորդ վէ.քիլիկի ուսուլինէ տէվամ օլունմագտա տըր, աճապա պունտան մագսատ նէ՞ տիր . էկէր միւմաիլէյհ վարդապետին առաջնորդլուղա լիեագաթը եօգ իսէ , մէզքիւր մէէմուրիյյէթէ կէօնտէրիլմէմէլի տիր , վէ եօգ, էկէր լիեագաթը վար իսէ , թէ.քմիլ առաջնորդլուգ ռէթպէ վէրիլմէ.քլի.ք լազըմ կէլիր ։

Շիմտիլէրտէ , առաջնորդտան զիեատէ , առաջնորդ վէ.քիլէրիմիզ վար տըր ։

* * *

Երզնկեան իլէ Էրզրում առաջնորդլարընըն , միլլէթճէ իճրա իթտիքլէրի պիւյիւք պիւյիւք իշլէրէ վէ իճրալարա տայիր , ղազէթալարըմըզտա , վէ ալէլխուսուս Մասիստէ , պիր վագթտան պէրու , օլ դատար մէտհ ու սէնալար մէ.քթուպլարը օգունմագտա տըր .քի , մէզքիւր մէ.քթուպլարա նէզարէն, Իսթանպօլտա միլլէթճէ խարէմիշ բէ.ք տուն պիր հալտէ գալմագտա օլտուղունտան , ատէթա գալպէրտէ հասէտ հուսուլինէ սէպէպիյյէթ վիրմէ.քտէ տիրլէր · էկէր ֆիլ վագը Տէր. Հմայեակ եպիսկոպոս իլէ Արժ. Օրմանեան վարդապետ , օրալարըն սուեու վէ հավասը թէէսիրիյլէ օլմաեըպ տա , մահզա .քէնտի հիւնէր վէ մարիֆէթլէրիյլէ , մէզքիւր հիւքմէթլէրի վէ միւճիզէլէրի իչլէյէպիլմէ.քտէ իսէլէր , հիչ տէյիլ իսէ պէչէր ալթըշար այ իչին, միւմաիլէյհիմ զաթլար , Ընդհանուր ժողով Թարաֆընտան պուրաեա տավէթ օլունարագ , պուրասընը տախի պիր նիզամ Թահթընա ալըրդատան , վէ իճրայի խալահաթ իթտիքտէն սօնրա եինէ ավտէթ իթսէլէր , հիչ չիւբհէ իսթէմէզ .քի, պիւյիւք պիր խըտմէթ վէ եիլի.ք իթմիշ օլուրլար ։

* * *

Թաշրալարտա , գահթ աֆէթինին , պու սէնէ , կէչէն սէնէտէն զիեատէ չիտտէթլի սուրէթտէ տէվամ իտէճէկինէ տայիր մալումաթլար վէ խապէրլէր , քէմալի թէէսսիւֆ վէ տէհշէթլէ օգունմագտա օլտուղու հալտէ , օնտան տա զիեատէ չաեանը թէէսսիւֆ եէրի չուրասը տըր քի , իմանէ խուսուսունտա իսէ , կէչէն սէնէքի ղայրէթ վէ հիմմէթին , աէօրմէտ պիր գըմը կէօրիւլմէ.քտէ տէյիլ տիր ։

ՊՈԼՄԷՔՏԷՆ ՊՈԼՄԷԿԷ ՖԱՐԳ ՎԱՐ ՏԸՐ

Պիլմէ.ք ճիհէթլիյէ , հէր հալտէ , հէր տաէմ պէյնինտէ պիւյիւ.ք ֆարգլար պուլունտուղտան պաշգա , հէյէ հէր ատամ իսէ , պաշլըճա .քէնտի սանաթընտա տայիր օլան շէյլէրտէ , վէ խասսա սանասըյլէ պիր իքի շէյդէ .քէսպի մալումաթ վէ մէլէ.քէ իտէպիլիր իսէ տէ , հէր շէյի պիլմէգ , պունու եղոհ իթմէ.քլի.ք պիլէ ապէս տիր , չիւն.քի հէր .քէս պիլիր ։

Արէմտէ ումումէն թէճրիւպէ օլունմուշ պիր չէյ վար տըր , հէր տաէմ հէ.քիմլիկէ դարըշըրըր կիպի , հէր ատամ գօմիւրլիւքա տախի գարըշըր , չէօյլէ քի, պիր քէյֆսիզին լագըրտըսը աշլըրդըլըմտա , հէր քէսին պիրէր մահէթ վիրիպ վէ

ԿԻՃԷ ՍՈՒԼԹԱՆԸ

(245)

—

ատըմ ուզաղա կէօթիւրիւնիւզ, վէ եազընէն էթրաֆընը մուհասէրէ իտիպ , կէօզտէն տախի սագլըթ էյլէյինիզ։ Անտէն սօնրա րէֆիգինի պուրաեա կէթիրինիզ քի , իսթինթագընը իտէյիմ։

Պարօնուն իքի էմրի տախի իճրա իտիլտի։ Շէօյլէ քի Տագօպէր սիւրիւ.քլէնէրէ.ք պիր Թարաֆա կէօթիւրիւլտիւկիւ հալտէ , Պուլթօն տ՚Օր տախի սիւրիւ.քլէնէրէ.ք իչէրի կէթիրիլմէկէ չալըշըլմագտա իտի ։ Ֆագաթ չու սօն խըզմէթ միւշ.քիւլ իտի , պու տա , տիժմօնը մէրգումուն մուգավէմէթ վէ մուխալիֆէթ իթմէսինտէն նէշէթ իթմէյիպ , իւլա վիճուտինին աղըրլըղըյլա ատէթա պիր սանէմ միսիլլու գըմըլտանամազ պիր հալտէ պուլունմասընտանն նէշէթ իթմէքտէ իտի։

Պինաէն ալէյհ , իչպու աղըր վիճուտի գալտըրըպ կէօթիւրէպիլմէ.ք իչին, տէմիրտէն չըպուգլար իւզէրինէ վազ իտիլիպ, Թէճէկէրէ կիպի ումուզտա կէօթիւրիւլմէեէ իհթիեաճ հասըլ օլտու։ Ալթը քիշի պու իչէ կիւճ հալ իլէ իքթիֆա իտիպ, մուախխարէն Պուլթօն տ՚Օր աշաղըեա էնտիրիլտի , վէ Քերժանըն գարշըսընտա աեագտա տուրտուրուլարագ իսթինթագընա պաշլանըլտը ։

Պուլթօն տ՚Օր , մալումումուզ օլտուղու իւզրէ , ագըլ ու ֆէթանէթ սահիպի օլմատըղընտան , իսթինթագը Թաքլաթլիյէ ուզուն սիւրմէեէճէ.ք իտի ։ Պունունլա պէրապէր , պուլունտուղու մուխաթարանըն վէխամէթ վէ ճէսամէթինի անլատըղընտան , քէնտի քէնտինէ ,

—Էկէր լագըրտը իտէր իսէմ , աճմագճա սէօզլէր սէօյլէյիպ, պէլ.քի , կիլլէնիլմէսի լազըմ կէլէն խուսուսաթը տախի զահիրէ չըգարաճաղըմ , տիմէ.քտէ իտի , իմտի, էկէրչի չու պէլատան սաղ վէ սէլիմ օլարագ .քէնտինի գուրթարմագլըղըն պիր չարէսի վար իսէ , օ տախի սիւքիւթ իթմէ.ք տիր ։ Իհթիմալ տիր քի, էմրի պասիրէթ իւզրէ իթթիխազ օլունան պիր սիւքիւթ պէնի գուրթարըր , վէ Տագօպէր գաթէն ագըլը օլտուղունտան , էլպէթթէ իքիմիզ իչին տախի լազըմ օլանը սէօյլէեէճէ.ք տիր ։

Ֆի.քրի սէ.քիմ իլէ մանթըգա մուվաֆըգ օլան չու գարար մուճիպինճէ , Պուլթօն տ՚Օր պիւսպիւթիւն սիւքիւթ իւզրէ տուրտու , վէ քէնտիսինի աճմագ պիր ատամ կիպի կէօսթէրիր պիր Թավըր մախսուս իթթիխազ իյլէտի , վէ Լիւ.քին սիւալլէրինէ գարա սէօզլէր չըգարմագտան պաշգա պիր Թարզտա մուգապէլէ իթմէտի ։ Խիւլասա, տիժմօն պէօնլիւ.ք վէ ահմագլըգ հէյէթիլէ օլ մէրթէպէ լաեըգըյլա իճրա իյլէտի քի Քերժան պիր արալըգ Գօգըլիգօեա տօղրու տէօնիւպ ,

—Անլաեօ՞րմուսուն , տէտի , չու իքի գաֆանըն իչինտէ պիր ճիւզի ագըլ ու ֆիրասէթին էսէրի պիլէ վա՞ր մը տըր ։ Պէնճէ հէման աղա եօգ տուր ։

—Մ՛էօսիւ պարօն , չու էմնատէ ու տէրպէտէր հէրիֆ սիզէ տէ.ք իտիեօր , տէեու ճէվապ վիրտի Գօգըլիգօ , չիւն.քի սիզի թէէմինէ իտէրիմ քի , պու հէրիֆ լագըրտըլարընըզը բէ.ք ալէա իչիտիպ անլաեօր , վէ իսթէտիկի վագըթ լիսանընը զըըրճ միսիլլու իսթիմալ իտէպիլիր ։ Սիզէ պիր չէյ սէօյլէյի՞մ մի , պէն պու հէրիֆի հէմ գըլըճ իսթիմալինտէ վէ հէմ տախի լիսանընը գուլլանմագտա կէօրմիւշիւմ տիւր , վէ էկէրչի պու կիճէ տիլիզ տուրմագլըղա իմատ իթմէքտէ իսէ , սէօյլէպի , վիրէճէկի ճէվապլար իլէ .քէնտիսինի թէհլիքէեէ իլգա իթմէմէքէ իչին տիր ։ Պու իսէ , .քէնտիսինին գապահաթը օլմասընա ալէնի պիր իսպաթ տըր ։

—Դօ՛գըլիգօ , պու սէօյլէտիկին պէնճէ տախի իհթիմալտէն կէօրիւնմէքտէ տիր ։

—Էֆէ՛նտիմ , պու սէօյլէտիկիմ հագգընտա ասլա չիւպհէ իթմէյինիզ։

—Էօյլէ իսէ , տէտի Լիւ.ք , սիւալլէրին սիլսիլէ , վէ ունութգանլարըն գուվվէյի հաֆըզասընը , վէ ահմագլարըն ֆի.քրինի աշմագլըղա մախսուս օլան վասայիթի ագըմէ.քի իսթիմալէ միւսարաաթ իտէլիմ։

—Էֆէ՛նտիմ, զաթընըզըն պէեան պուեուրտուղունուզ վասայիթինէտէն իպարէթ օլտուղունու անլաեօրում, վէ էզ ճան ու սիլ պու գարարընըզը թահսին իտէրիմ։ Ֆիլվագը պու խուսուստա խայլի կիւլէճէյիզ ։

Պուլթօն տ՚Օր իսէ պաշընտա կէլէճէ.ք ֆէլաքէթի անլաեարագ , սէրթ վէ պուրուշմուշ օլան տէրիսինին րէնկի սօլտու , վէ թէր իլէ մուլէմմա օլան անլընտա տէրին չուգուրլար աչըլտըղը կիպի , կէօզլէրինի տախի տէհշէթլէ էթրաֆա տիքմէեէ պաշլատը։

Մէրգում ազըպէթ.քեար իֆատէյի հալ իյլէմէ.ք իւզրէ , տօսագլարընը աչմագտա իտէն , պիր սէս պիլէ չըգարմամըշ , վէ կէչիճի հէճէճանընը թէսլին իլէ , եէնիտէն եակի գարարընա վէ սիւքիւթինէ րիւճու իյլէտի ։

22

ՏԻՎԱՐ ՎԷ ՃԷՆՏԷՐԷ

Պատէհու պարօն տը Քէրժան սէսինի պըրագըպ ,

—Էյ Թօբչ չէրի.քէրի , տէտի , էթրաֆընտա թօբլանմըշ օլուպ, ազիմ մէրագ իչինտէ պուլունան .քէսիր իւլ տաէմ հայտուտլարա , իչինիզտէ , վագթիլէ սիվարիլէզ իթմիշ .քիմսէլէր պուլունո՞ւր մու ։

Պու էմի իւզէրինէ գալապալըգտան իքի .քիշի չըգըբ Թագտիմ օլունտուլար , վէ Լիւ.ք պունլարա խիթապէն ,

—Էլլէրինիզէ գազմալար ալընըզ , վէ սիզէ իհսալէ իտէճէկիմ խըզմէթէ հազըր պուլունունուզ , տէտի , վէ պատէհու , պանա պիր .քէօմիւր բարչասը վիրին, տէեու իլավէ իթտի։

Գօգըլիգօ տէրհալ սէօնմիւշ օլան պիր օճագ եանընտա կիթտի , վէ պարօնուն իսթէտիկի .քէօմիւր բարչասընը ալըպ կէօթիւրտի ։ Սապըգ տիվարճը օլան մէրգումուն իքի քիչի իսէ , հէր նէվի ալէթ ու էտէվաթը հազըր օլան պիր մադազատան իքի գըլթա գազմալար ալմըշլար իտի ։

Պատէհու Գօգըլիգօ տիվարա եագլաշարագ , մէզքիւր .քէօմիւր բարչասը իլէ , ալթը աեագ ենիւ.քսէ.քլի.քտէ վէ իւչ աեագ էնլիլի.քտէ պիր տէլի.ք չէքիլ չըգըր ։ Մուախխարէն պու իքի .քիշիէ ,

—Էյ Թօբչ չէրի.քէրի, չըգըրտըղըմ խաթթ իւզրէ , տիվարը տէլինիզ, տէեու էմր իյլէտի ։

Մէրգումուն իքի գալպագանլար , .քէնտի գաթիմ սանաթլարընը սալա ունուլթմամըշ օլմալարը տէմիրի կիպի տէրհալ վէ .քէմալի կէրմինէյէ իչէ պաշլատըլար , Պիր ազ սօնրա , տիվար եարը տէլինմիշլիտէ , իքի ամէլէտէն պիրիսի , գազմասընը սաբընա տաեանարագ ,

պիրեր իլաճ եա Թերթիպ խաշեր վիրմիւի միւկյու, պիր աաամտա պիր եարը աչըրըընտա, հէր կեօրէն պիր եա պիր չոգ խուսուսա տիգգաթըյը խաէրէք գալֆալըգա գալըըըըր։ Պունյարա, Թա էվգաԹը աթիգաաան պէրու, հէր քեսին գուլագը ալըչմըշ օլաուղունտան, վէ հէր էհալիյէ մախսուս ումումի պիր իլէթ պուլունտուղունտան, քիմսէ Թէաճճիւպ իթմէզ։

Պու իքի իլէթէ, չիմտի պիզտէ, պիրի աէրէճէտէ, եէնի պիր իլէթ տահա իլավէ գըլընմըշ տըր, չէօյլէքի, պէօյիւք քիւչիւք, պիր ճահիլ հէր աաամ, միլլէթճէ հէր մէսէլէյէ գարըշմագտա, մուհաքէմէ իթմէքտէ, վէ հաթթա հիւքմ տախի վիրմէքտէ տիր. Հալպուքի, պիր միլլէթին հէր նէվի ումուր ու խուսուսունճա քէսպի վուգուֆ վէ մալումաթ խոյնմէքլիւք, էօյլէ հէր քէսին գուտրէթի տախիլինտէ օլամատըգտան պաշգա, հէր իշ վէ հէր սանաթտան տա միւչքիլ տիր տէնիլսէ ճայիզ տիր։

Վագըա, էֆքեար վէ մուհաքէմէ սէրպէսթ տիր, օնա պիր չէյ տէյէմէյիզ, լաքին չու տախի սահիհ տիր քի, հէր քեսին հէր իշէ ագըլ էրէմէյէճէկինտէն, քիմսէ չիմտէտէն եօգարը չըգմամալը, էթմէյի քուլունճուհա, վէ էյմսը գուեումճուհա Թէալիմ իթմէքլիկին եըգէմէյէճէթինի պիլմէլի, վէ հէր իչէ էրպապընտա էմնիյէթ վէ իթիմատ էյլէմէլի տիր, եօգսա էկէր պիր կէմիտէ, հէր քես գաբտան, հէր քես տիւմէնճի, վէ հէր քէս պուսուլաճը վէ Թայիֆէ օլուր իսէ, օլ Թէքնէնին պաթմաճաղընտա չիւբհէ եօգ տուր։

Պիզիմ սանաթըմըզ գաչէթաճըլըգ օլմաղ տուր, պիզ եէնիլմի սէնէտէն պէրու պու իշ իլէ ուղրաշմագտաեըզ, միլլէթին հէր իշինտէ պուլունմուչ, հէր հալինի կէօրմիւչ, էն ազը, հէր Թարաֆտան կէլմէ ճօ պին գըթա մէքթուպ օգուեարագ, ահվալը հազըրքէսինէ, կիտիչինէ վէ եհլիյէթ ու գուտրէթինէ քէսպի վուգուֆ իթմիշ, օլտուգճա խըրտաճըլըրտէ պուլունմուշ, վագըըյըր եօմուլըր սարֆ իթմիշ, պիհնըլըր եօրմուշ, գալէմլէր իչլէթմիշ, վէ Թէճրիւպէ սահիպի օլմուչուզ տուր, տիմէք տիր քի, չոգլըըատն, միլլէթճէ իշլէրի, չոգ վէ բէք չոգ զիեատէ պիլմէքտէյիզ, պունու քիմսէ ինքեար իտէմէզ. Հալպուքի, չաեանը Թէաճճիւպ տիր քի, էօմրիւնտէ միլլէթ իշինտէ պուլունմամըչ օլանեան, վէ եալընըզ պիր գաչ միւտաալէն էվրագլար օգուեուպ, վէ եալընըզ պիր գաչ տա խէեալաթ վէ չաըլաթանլըգ նուքթալարը վէ լագըըտըլարը տինլէմիչ պուլունան ճահիլլէր պիլէ, պիրտէն պիրէ, պիզտէն զիեատէ մալումաթ, պիզտէն զիեատէ զաթէթ, վէ պիզտէն զիեատէ մուհաքէմէ սահիպի օլարագ, իչլէթտիկլէրիզէ կէօրէ, պիզէ գարչը մուհէալար վիրմէքտէ, վէ հազարէթլէր վէ նամէրտլիքլէր իթմէքտէ տիրլէր։

Էվվէլէ, չաեանը Թէէսսիւֆ տուր քի, հէնուզ օգուսուղունու անլաեամազ օլան նիչէ էմնաֆլար, վէ կիճէ կիւնտիւզ անճագ իչլէրինէ մէչգուլ պուլունան փագըրլար պիլէ, միլլէթճէ հէր իչի, պիր պըչագտա քէսիպ պիչմէքտէ, վէ քէնտի ագըլլարընճա մանէալար վիրմէքտէ տիրլէր։

Պունտանտա ֆէնասը վար տըր. միլլէթիմիզ գաթէն, էն պիյիւքլիւկիւ վէ հէր գուվվէթ ու գուտրէթի զէնկինլիքտէ կէօրմէքլիկէ ալըշմըշ օլտուղունտան, վէ պու տա էսկիլիքտէ պագը գալմըշ օլան միլլէթլէրէ մախսուս իլէթլէրտէն պիրի օլտուղու կիպի, չիմտիլէրտէ իսէ, փագըրլըգ միլլէթիմիզտէ կիւնտէն կիւնէ հիւքմ իթմէքտէ օլմաըը ճիհէթլէ, պիթթապի մէգքիւր իլէթ տահա զիեատէ քէսպի չիտտէթ իթմէքտէ, եանի հէր քէս քէնտիտէն զէնկին օլանտան պիր կիւն պիր իմտատ վէ պիր մուավէնէթ կէօրմէքլիկ իւմիտինտէ պուլունտուղունտան, պիլիթին պիլիթին զէնկինլիկէ Թաբընմագտա, վէ պիլիթին պիլիթին հէր ազըը վէ հէր լըեագաթը, վէ միլլէթճէ հէր էհլիյէթ վէ հէր իլիմի, զէնկինլէրտէն պէքլէմէքտէ տիրլէր. վէ զէնկինլէրիմիզտէն էքսէրի իսէ, պիր հիւնէր ու մարիֆէթ սահիպի օլմագ քեսպի սէրվէթ իթմէքլիկ, իլլա պախթ իչի պիր սէլ սուեունա մալիք օլմուչ օլտուգլարը էճլտէն, ֆիլվագը քէնտիլէրի հէր քեստէն պիր վէ քեամիլ զանն իթմէքտէ, վէ էօյլէ միւտաահէնէճիլիքլէրէ, քէմալի արզու իլէ ինանմագտա վէ ինանմագ իսթէմէքտէ տիրլէր, հալ պու քի, հէր քեսէ պիլիր քի, իչլէրինտէ, լիրատան պաշգա հիչ պիր խասսէ, Թազլիլէ վէ լիեագաթա մալիք օլմաեան, նիչէ օտունճուլարըմըզտա վար տըր։

Պու իլէթ պէօյլէճէ տէվամ իտիպ, վէ պէօյլէճէ իլէրու կիթմէքտէ օլտուգճա, արթըգ պունտան սօնրա պիզտէ, սէրպէսթ էֆքեար արամագըըգ, վէ զէնկինտէն պաշգա աաամտա ագըլ ու մալումաթ պուլունապիլիր օլմայընա, էհալիյի գանտըրմագըըգ, միւմքին օլամաեաճագ սըը։

Պիր միլլէթի Թէնվիր իսին, սէրպէսթ էֆքեարտա վէ սէրպէսթ մուհաքէմէյէ ալըշտըրմագըըգ մէմուրիյէթի, մահգա իւչ Թագըմ քէսանտա մախսուս օլուպ, վէ պունլարտան իսէ պիրինճիսի գաչէմահիալըր, իքինճիսի մուալլիմլէր, վէ իւչիւնճիւսի տախի րուհանիլար տըրլար, հալ պու քի պիւաչատա էն զիեատէ ֆագըր ու սէֆիլ պուլունանլարտա օնլար օլտուգլարընտան, Թապիաթըյլէ, մէգքիւր մուտահէնէճիլիք իլլէթինէ, հէր Թագըմտան զիեատէ, խահնախաս օնլար տուչար օլմագլըգլա մէճպուր օլմագտա տըրլար։

Իւմտի, պու խուսուստա, պաշգա պիր չէյ սէօյլէյէմէյիզ, հէման Ալլահտան, պու սէֆիլ միլլէթի, մէգքիւր միւհլիք իլլէթլէրտէն գուրԹարմագըըգա ինայէթ պույուրմասընը, Թէմէննի իտէրիզ։

ԿՐԹԱՐԱՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳԵՂԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

Ցուցնեալ
ՓՈՐԱԳՐԻՉ Վ. ԹԷԼԼԱԼԵԱՆ
Տնօրէնութեամբ գեղագիր դասատուի
ՄԻՀՐԱՆ Կ. ՏԷՕՓՄԷՃԵԱՆ
Կ. ՊՈԼԻՍ

ԾԱՆՕԹՈՒԹԻՒՆ

Մինչեւ հիմա Ազգային դպրոցներու պիտանի եղած և ինչ ինչ դժուարութեանց պատճառաւ չը գտնուած սոյն գրավարժութեան յաւելուածով տետրակը թէ երաժական դրութեանց հետեւութեամբ և մանաւորապէս Ազգ. գեղագիր դասատու Տէօփմէճեան Միհրան էֆէնտիի գիտողութեամբ այնպիսի դպրոցական սահմանաւոր և նոր դրութեամբ մը շինուած է, որ ամենէն աւելի անընդունակ աշակերտ անգամ շատ քիչ ժամանակի մէջ կարող պիտի ըլլան ինքնին մաքուր և միօրինակ գրել սովրիլ։

ԿՐԹՈՒԹԻՒՆ

Տետրակիս մէջ պարունակուած Այբուբենի ամեն մէկ տառի համար ութը տող սահմանուած է, և ամեն մէկ տողին առաջին գիրը որ բոլորովին սեւ նշանակուած է, իբրեւ օրինակ կը ծառայէ, իսկ մնացեալ գիրերը որ կէտերով նշանակուած են, աշակերտը կը պարտաւորի կամայ և ակամայ սոյն կէտերը գրիչով իրար միացնել. որով պիտի տեսնէ որ հայկական տառերը ինքնին պիտի ծնին գրչին ծայրէն. այսպէս առաջին տողին շարունակութեամբ ձեռքը բաւական վարժելով, կարող պիտի ըլլայ երկրորդ տողին վրայ մէկ հատ կէտերը միացնել և մէկ հատ ինքնին գրել պարապ գտնուած շխտակ գծերուն վրայ. երրորդ տողին, մէկ հատ կէտերը միացնել և երկու հատ ինքնին գրել. չորրորդին, մէկ հատ կէտերը միացնել և երեք հատ ինքնին գրել, այսպէս շարունակելով, վերջին տողը որ բոլորովին պարապ է, կարող պիտի ըլլայ ինքնին գրել ճիշդ տառին ձեւը։

ԴԻՏՈՂՈՒԹԻՒՆ

Մեր այս աշխատութիւնը վիմագրութեամբ չէ, այլ մանաւոր տպագրական տառեր փորագրած, ձուլած և ամբողջ կալուածեան կաղապարներ շինած և բաւ սոյն տպագրած ենք, երկու նպատակաւ։ Առաջին, ամենէն կարելի եղած կերպով աժան և միօրինակ մաքուր ըլլալու համար. երկրորդ և գլխաւոր նպատակնիս է նուիրել Հայ տպագրութեան այն գեղեցիկ Ձեռագիր, Նրբագիր, Կլորագիր, Գօթագիր և Զարդագիր գրերուն ձուլածոյ կաղապարայ տառերը, որոնցմէ մինչեւ հիմայ զուրկ մնացած է ազգերնիս։

ԾԱՆՕԹ. — Հայկական գեղագրութեան դասատետրերը չորս մասերու բաժնուած է,

Շեղագիր. Նրբագիր. Կլորագիր և Գօթագիր.

Առաջին Շեղագրի մասը որ նախակրթարանի տղայոց սահմանուած է, վեց դասերէ կամ տետրակներէ կը բաղկանայ.

Ա. Վարժութիւն տառերու.
Բ. Միավանկ բառեր.
Գ. Բազմավանկ բառեր.
Դ. Պարբերութիւններ.
Ե. Գլխագիր և Թուանշաններ.
Զ. Գլխագրով սկսեալ բառեր։

Իւրաքանչիւր տետրակի գինն է քսան փարայ։

Կը ծախուի մանաւորապէս Փորագրիչ Վ. Թէլլալեանի գործարանը Կ. Պոլիս, Բիզա բաշա փողոց, Թիւ 15։

Շիմտիյէ գատար մէքթէպլէրիմիզտէ, հիւսնի խաթթ Թալիմ ու Թահսիլ իթմէք իչին, լաեըգը վէ ուճուզ պիր տէրս վէ մէչք տէֆԹէրի պուլունմատըընտան, պիթԹապի խայլիճէ կիւճլիւք չէքիլմէքտէ իտի, իշթէ պու տէֆա, նասըլ քի պալէտաքի իւթարաթտան անլաշըլմագտա տըր, Թէլլալեան վէ Տէօփմէճեան էֆէնտիլէր հիմմէթ վէ զայրէթլէրիյլէ, բէք լաեըգը սուրէթտէ, վիճուտէ կէթիրիլմիշ օլտուղունտան, հիչ չիւբհէմիզ եօգտուր քի, ումում մէքթէպլէրիմիզ, քէմալի խահիշ վէ մէմնունիյէթլէ, մէզքիւր րիսալէնին իչթիրասընա միւսարաաթ պիւրէ, խաթիֆատէ իտէճէքլէր տիր։

* *

Սապըգ Թարըհ նամ րիսալէ միւէլլիֆի Պարընեան էֆէնտինին էսէրի պէրկիւզիտէսի օլարագ, վէ Պարտիզպանեան Թայֆանէտէ կիւզէլճէ Թապ խոլընըք, Դըրզար բարաեա սաթըլմագտա պուլունան Մէծապասիւ Մուրացկանները նամ պիր նէվի րոմանըն իքինճի ճիւզի տախի չըգմըշ տըր։

* *

ԿԻՆ, ԽԱՂ, ԳԻՆԻ

Ֆրանըզճատան, Բօլ տը Քօք նամ միւէլլիֆին էսէրլէրինտէն օլտուղու հալտէ, պու տէֆա էրմէնիճէյէ Թէրճէմէ խոյլնըպ, Պարոնեան Թայֆանէտէ կիւզէլճէ Թապ խոյլնմըչ օլան իշպու րոման, քիթապճըլարտա եարըմշար մէճիտիյէյէ սաթըլմագտա տըր։

—Էֆէ՛նտիմ, տէտի, գաբո՞ւ մը աչըլաճագ տըր, եօգսա պիր տէլի՞ք մի տէլինէճէք տիր։

—Սատէճէ պիր տէլիք տէլինէճէք տիր, տէեու ճէվապ վիրտի Քէրժան.

—Տէլի՛ն մի օլաճագ տըր։

—Էնլիլիկի տէրէճէսինտէ չուգուր օլուր իսէ, քիֆաեէթ իտէր։

Օն իքի գատար տահա գազմա վուրուլտուղունտա, մաթլուպ հասըլ օլտու, վէ տիվարճըլարտան պիրի,

—Իշթէ, էֆէ՛նտիմ, տէտի, պու պիթտի, պաշգա պիր եարաճագըմըզ գալտը՞ մը։

—Եարաճագ պաշգա պիր չէյիմիզ, տէեու ճէվապ վիրտի Լիւք, պու մահէլէ վագըընը Թէտարիք իթմիչ օլտուղումուզ սանէմին պուրաեա գօյմագ տըր։

Պոլպազանլար, բէյլիքի էքպէրլէրինին պէեան իթտիկի սանէմին նէ օլտուղունու ալա պիլմէտիքլէրինտէն, պիրի պիրլէրինէ ուեալ իթմէքտէ իտիլէր։

Քէրժան, պիւթիւն գուվվէթիյլէ Պուլթօն տ'Օրու մուհաֆազա իթմէքտէ օլան ալթը քիշինին տօղրու տէօնիւպ, քէնտիլէրինէ էմիլէր տիրտիւ, վէ սօնրա աչըրմըչ օլան տէլիյի կէօսթէրէրէք,

—Իշթէ օրաեա գօնուլաճագ սանէմ պու սուր, իմտի տըգա՛տաչլար, հայտէ իշէ պաշլաեըըըզ, վէ պիր ան էվվէլ իշմալը վաղիֆէ իյլէյինիզ, տէտի։

Իշպու ֆէվգէլատէ մէնզարէտէ հազըր պուլունանլար, պարօնուն պու սէօզլէրինի իչիթտիքլէրինտէ ֆիքրինի անլատըլար, վէ Թահսին իթտիլէր, չէօյլէ քի քեաֆֆէսինին ալըգլարընտան մէմնունիյէթ ֆիգանլարը չըգմագտա, պիր խայլի միւտտէթ քէմէրլէրի էօթտիւրտիւ։ Զիրա քի պու վահչի Թայիֆէյէ հէրիֆլէր, սէյր ու Թէմաշա իլէնէճէքլէրի տէհշէթլի վէ մէքրուհ մէնզարէտէն տօլայը պիր մահզուզիյէթ հիսս իլէյէմէքտէ իտիլէր։

Հէր նէ հալ իսէ, պիրտէն պիրէ օթուզ գատար բազըլար, հէր պիրլիքտէ Պուլթօն տ'Օրա տօղրու ուզաԹըլմագտա, մէրգում պիր Թիւյ կիպի եէրտէն գալտըրըլար, վէ չէթիտէն, քէնտի վիճուտինտէն էնլի վէ պօյլու օլան արալըղըն իչինէ աթըլար։

Պիչարէնին աղլարը, գանըը ֆըշգըրթմագ տէրէճէսինտէ քէնտիսինի սըգմագտա օլան պալլար պիթընտա տիթրէմէքտէ, տիշլէրի կըճըրտամագտա, վէ քէնտիսինի ազիմ պիր տէհշէթ իսմէյա իթմիշ օլուպ, պիր լուզէթ պիլէ Թէլէֆֆիւզ իտէմէմէքտէ իտի։

—Իշթէ, արթըգ հէր չէյ Թէմամ օլտու, տէտի պարօն, չիմտի տէ պու Թօբրագլարը վէ Թաշլարը եէնիտէն էվվէլքի հալինէ գօյ իթմէլի։ Իմտի, տօ՛սթլարըմ, տօսթլարը եէնիտէն ինչա իտինիզ, արալըղը սանէմին իսմինտէն գարաեէրըզ, վէ տէրլամթըը խոնիւզ քի, Թէպրիքէյի զիմմէթ իտէնէն, վէ եախօտ հիչ տէյիլ իսէ, քէնտի գապահաթլարընը իգրար իթմէեէն խայինլէր վէ ղատտարլար պու սուրէթլէ միւճազաթ կէօրիւրլէր։

Տիվարճըլար պիր տագիգա պիլէ ֆէվթ իթմէտիլէր։ Պունլար տիվար արասընտա տէրի տէլիյի պիր սաաթ էօրմէքլիկի, Նասըլ քի էմալ իգպալլէրտէն աաա իթտիքլէրինտէն, ֆէվգէլատէ սէվինճ վէ զայրէթլէ իչէ պաշլատըլար։ Շէօյլէ քի պիր գաչ տագիգա զարֆընտա, Պուլթօն տ'Օրուն կէօքսինէ գատար տիվար միւճէտտէտէն էօրիւլիւպ, պիր աղաճ Թաչլար, եուզինէ գատար եագլաշտը, վէ պու հալտէ նէֆէս կիւճ իլէ ալըրգ վիրիւմէկէ պաչլամըշըընտա, տիժման, գապա վէ ինսան սէվինտէն խարիճ պիր սէտա իլէ,

—Տօ՛րունուզ, տօ՛րունուզ, տէտի, էկէրչի պէնի էօլտիւրմէք լազըմ իսէ, էօլտիւրիւնիւզ, ֆագաթ պու սուրէթլէ էօլտիւրմէյինիզ, չիւնքի պու բէք տէհշէթլի էօլիւմ տիւր, վէ պէնի տիւչարը խէվֆ ու էնտիշէ իլէմէքտէ տիր։

—Գօգըլգօնուն հագգը վար իմիչ, տէտի Քէրժան քէնտի քէնտինէ, չու Պուլթօն տ'Օր, պիր ազ էվվէլ կէօրիւնտիւկիւ մէրթէպէ պէօն տէյիլ իմիչ, վէ իշթէ տիլի, համիտ օլուն, հիւսնի վասըֆըթ սաեէսինտէ Թէքէլլիւմ պաշլատը։

—Մէ՛րհամէթ խոնիւզ, Ալլա՛հ աշգընա օլուն, մէրհամէթ իտինիզ, տէեու տէվամ իթմէքտէ իտի տիժման եալվարարագ, լութֆէն վէ ինսանիյէթէն պէնի չըգարըն գուրթարընըզ, պու Թաշլարը աչագը էնտիրինիզ, չիւնքի պունլար պէնի պօղուեօրլար, պէնի էզիեօրլար, պէնի էօլտիւրիւեօրլար։

—Սիւալլէրիմէ ճէվապ վիրէճէ՞քմիսին, տէտի Լիւք։

—Էվվէթ, էվվէթ, վիրէճէյիմ, վէ սիզէ եէմին իտէրիմ քի, հէր նէյի քի պիլմէք իսթէրսէնիզ, սէօյլէեէճէյիմ։

—Բէք ալէա, պիր աղըան պու սէօզինի Թասթիգ վէ եա աաէմի Թաստիգ իտէրիզ։ Շիմտի պէն սանա, գուվվէյի հաֆըզանը Թօբլամագ, վէ հազըրգամը հալի սէօյլէմէկէ հազըրլանմագ իչին, պէշ տագիգա մէօհլէթ վիրիրիմ։ Տիւչիւն վէ ճէվապը հազըր օլ։ Պիլմիչ օլ քի, իկէ տէֆա եալան սէօյլէեէճէք օլուր իսէն, հագգընտա լազըմ կէլէն հիւքմիւ գաԹի վէրիլէճէք տիր։

Պու քէլիմէլէրի Թէլէֆֆիւզտէն սօնրա, Քէրժան, Պուլթօն տ'Օրու իւչ պուչուգ րուպ տէրէճէսինտէ տիվարա էօրիւլմիւչ պրագըրմագտան սօնրա, արգատաշ փուսու պուլան հալէթինը կէօրմէմէկ իչին, պիլիւք տիվարճըլարտան պիրինին արտ Թարաֆընա կէօթիւրիւլմիւշ օլան Տակօպէրին Թարաֆընա տօղրու իլէրուլէտի, վէ քէլամա ազազէ,

—Պու ատէմի սաղ Թարաֆտաքի ճէնտէրէնին եանընա կէօթիւրիւնիւզ, տէյի էմր իլէտի։

Քէրժանըն էմրի տէրհալ իճրա օլունտուն իչին, գուվվէթլի հայտուտլարտան պիրիսի, ճիւճէյի գուճագլայըպ, զիքր ու ֆիքր օլունան ճէնտէրէնին եանընա գատար կէօԹիւրտի։

Իհթիմալ տիր քի, օգուեանլարըմըզ չու սըրատա ճէնտէրէ Թապիր իթտիկիմիզ մատտէնին նէ օլտուղունու անլաեամամըչլար տըր։

Ճէնտէրէ Թապիր իթտիկիմիզ, զաեէթլէ գուվվէթլի պիր մաքինա օլուպ, Թէքէրլէքլէրի վար տըր, վէ չուգուրճա օտուլմուչ պիր տէ չէլիքտէն գայըշ պուլունմագտա տըր։ Պիր նէվի չէքիճ օլան պու մաքինա իլէ պիր մաատէն իչէրինէ չիտտէթլէ վուրուլտուղու, մէզքիւր մատտէն, վազ օլունան գալըպ իւզէրէ սըգըշըը Թահվիլ օլուր։

—Իչ պու ճէնտէրէնին չարխընը չէվիրինիզ, տէտի Լիւք ամիրանէ։

Պիր չոգ քիմսէլէր Թէքէրլէքլէրի չէվիրմէքլէրինտէն, պիր գաչ տէֆա չարխ սէսի իչիտիլտի։

—Աճապա պէնի նէ՞ եարաճագ

ԱԶԴ
ԳՐԱՏՈՒՆ Ց. ՃԱՄԱՃՃԵԱՆԻ

Կը ծանուցանէ Մեծ. Հասարակութեան որ՝ Ղալաթիոյ կամուրջի Պօլսոյ կողմը մաքսատան կարգը 56 թիւ խանութին մէջ ամէն տեսակ Հայ. Գաղ. Տաճ. դասագրքեր, օրացոյց, դաշամիտ և կաղանդի նուէր գունաւոր պատկերք ու Հայերէն, Տաճկերէն և Թէ Գաղղիերէն լրագիրներ կը ծախուին:

ԻԼԱՆԱԹ

ՆԻՍԱ ԹԱՑՖԼՍԻՆԻՆ
ՄԱՀՐԷՄԻ ԷՍՐԱՐԸ
ԵԱԽՕՏ
ՆԱՍԻՀԱԹՃԸՍԸ

Իշպու քիթապ, կիւզէլճէ թապ խիրմիշ օլուպ, դատընլարա մախսուս պիր նէվի ֆալճը քիթապ հալինտէ օլտուղու հալտէ, Պիւյքճիւ խանընտա Գաֆաֆեան քիւթիւպխանէսինտէ սաթըլըր, ֆիյ 3 ղշ:

Աթիւզզիւքր արսալար տէրտէսթի միւզայէտէ պուլունտուղունտան, Թալիպ օլանլարըն ալէլ ուսուլ բէյ ազչէլերինի էվվէլճէ խազինէյէ թեսլիմ էյլէմէլերի վէ հէյնի միւզայէտէ հէր բիմին իւհտէսինտէ թէզայիւրիւր խուբ իսէ, թէֆվիզի հոգգընտա խիթիհասյի լաղըմ կէլէն իրատէյի ալըճը չըքէֆմիւթաալիգ պուլրուլտուղտան սօնրա, բէյ ազչէլերի մահսուպ օլունուպ, պագի մուաճիլէլերի տախի, Օսմանլը լիրասը 100 ղրուշա օլարագ էն նոգտա խիթիհասյը գըլընաճաղը ճիհէթլէ, Թալիպ օլանլարըն 97 սէնէսի չէհրի զիլհիճճէնին 16 ընճը ճիւմաա իրթէսի կիւնինտէն իթիպարէ պիր հաֆթաեա տէկլին էվգաֆը հիւմայուն խազինէյի ճէլլէսի մահլուլաթ սայիրէսինէ կէլմէլերի պիլրինճի տէֆա օլարագ իլան ու իխթար օլունուր:

7. 54,000 . . Պէյօղլունտա Թէքէ պաշընտա, Ալթընճը տայիրէ դաբըրընտա, պէր մուճիպի խարիթա 200 զիրա արսայի վագըֆիեէ:

8. 75,000 . . Մաճէկլի մէզքիւրտէ, պէր մուճիպի խարիթա 250 զիրա արսայի վագըֆիեէ:

9. 75,000 . . Նինէ մաճէկլի մէզքիւրտէ, պէր մուճիպի խարիթա 250 զիրա արսայի վագըֆիեէ:

10. 75,000 . . Նինէ մաճէկլի մէզքիւրտէ, պէր մուճիպի խարիթա 250 զիրա արսայի վագըֆիեէ:

11. 75,000 . . մաճէկլի մէզքիւրտէ պէր մուճիպի խարիթա 250 զիրա արսայի վագըֆիեէ:

12. 103,750 . . Նինէ մաճէկլի մէզքիւրտէ պէր մուճիպի խարիթա, 435 զիրա արսայի վագըֆիեէ:

ՄԵԾԱՊԱՏԻՒ ՄՈՒՐԱՑԿԱՆՆԵՐԸ
Գրեց
Յ. Ց. ՊԱՐՈՆԵԱՆ
Հրատարակեաց
Ս. Գ. Պօղիկեան

Ազգային ժամանակակից վէպ մ'է, որ տետր առ տետր սկսած է հրատարակուիլ: Առաջին տետրը ի լոյս ընծայուած ըլլալով, կը ծախուի գրավաճառ Ս. Ղուկասեան և Փրէնկեան գրատուններ, ուսանի Պօլսոյ ազդյի խանութը և լրագրավաճառներու քով ի գին 40 փարայ:

ՄՈԼՈՒԹԵԱՆ ՄԸ ՋՈՀԵՐԸ
Հ. Կ. ԱՄԱՏՈՒՆԻ
Խմբագրեալ առաջարկութեամբ Պարգասէր Հայուհեաց ընկերութեան

Ղայէթ թէմիզ սուրէթտէ վէ իյի կեաղըտ իւզէրինէ պասըլմըշ օլտուղու հալտէ, 110 սահիֆէտէն միւրէքքէպ պիր քիթապճըգ տըր պու քի, եարըմչար մէճիւտէյէ սաթըլմագտա տըր:

Պու քիթապ չաեանը գրաամ վէ միւթալաա օլտուղունտան, գատըն վէ գըզ թայիֆէսինտէն հէրքէսին օգուեաճապ իւթիֆատէ իթմէսինի արզու վէ նասիհաթ իթտիկլիմիզ միւխլլու, Էրքէկլերին տախի, վէ հաթթա սաեա զիեատէ օգուեաճապ տիգգաթ էյլէմէլերինի արզու վէ նասիհաթ իտէրիզ. զիրա, պիլճէ, գատըն թայիֆէմիզին պու մէրթէպէ սիւսէ տիւշմէսինէ պաշլըճա սէպէպ, էրքէքլերիմիզին կէվշէքլիկի, չէհվէթպէրէսթլիկի, վէ պինաէն ալէյհ միւսաատէսի տիր:

Զինկեանէ Գըզըն 19 ունճու ճիւզի չըգմըշ օլուպ, վէ թէքմիլ թագըմ կէրէք մաթպաամըզտա վէ կէրէք քիթապճըլարտա սաթըլմագտա օլտուղունտան, վէ մէզքիւր քիթապը օգուեանլարըն քեաֆֆէսի տախի թէլէզզիւզ իտէճէքլէրի մէմնուն գալմագտա պուլունտուգլարընտան, կիւզէլ րոման օգումագ արզու իտէնլերին, իշթիրաընա հիմմէթլէրինի արզու վէ տավէթ իտէրիզ:

ՄԱՆՈՒԿ ՋՈՀԵՐ
ԿԱՄ
ԿՈՐՍՈՒԱԾ ՏԱՂԱՆԴՆԵՐ
ԳԻՆ 60 ՓԱՐԱՅ

Կը ծախուի Ց. Գափաֆեանի գրատուններ 'ի Զաղմաճըլար թիւ 20 և 'ի Բիւյքճի խան վարի յարկ թիւ 23:

ՊՏՈՅՏ ՄԸ
ՊՕԼՍՈՅ ԹԱՂԵՐՈՒ ՄԷՋ

Պարոնեան էֆէնտի Թէլիֆի օլտուղու հալտէ, վէ լէթայիֆ թարզընտա եազըլմըշ պուլունտուղու թագտիրտէ, պիր վագըթտան պէրու, ճիւզ ճիւզ նէշր օլունմագտա պուլունան մէզքիւր քիթապ, պու տէֆա թէքմիլ օլարագ, 224 սահիֆէտէն իպարէթ օլտուղու հալտէ, 12 չէր ղշ. ա սաթըլմագտա օլտուղունտան, հէր քէսին պիր իշթիրա, հէմ էյլէնիպ վէ հէմտէ իսթիֆատէ իթմէլէրինի իխթար իտէրիզ:

ԸՆԴԱՐՁԱԿ
ՕՐԱՑՈՅՑ
1881
ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ
Գին 100 փարայ

Յօրինեց
ՅԵՐԵՄԻԱ ՔԱՀԱՆԱՅ ԽԱՍԳԻՒՂԻ

Սեպհականութիւն
Ս. Փ. ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ ՀԱՅՈՑ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԱՄԵԱՆ

ՊԱՐՈՒՆԱԿՈՒԹԻՒՆ

Վիճակագիր տէրութեանց.— Հայրապետութիւն Հայոց.— Հայաստան աշխարհ կամ Արմէնիա.— Օսմանեան միջազգային Թղթատարութիւնք.— Ժամանակացոյց Սուրհանդակաց Օսմանեան միջազգային Թղթատարութեանց.— Եւրոպական Նամակատունք ի Կ. Պօլիս.— Ցուցակ գնոց Թղթատարութեանց և հեռագրութեանց Եւրոպական և Ասիական քաղաքաց Թուրքիոյ.— Սակագին հեռագրի ըստ նոր կարգադրութեանց միջազգային Թելեգրու.— Ընկերութիւնք շոգեշարժ նաւարկութեանց, ինչպէս են, Եգիպտական (Խտիվիյէ).— Մախսուսէ.— Աւստրո-Հունգար. Լօյտ.— Մեսաժըրի Մարիթիմ.— Բաքէ Էնէ և ընկերութիւնք.— Ռուսական ընկերութիւն.— Ընտանեկան Դեղարան:

ԲԻԵԱՆՕ ՏԷՐՍԻ

Ագապեան վարժարան չակիրտանընտան Թուպ, վէ չէնտ սէնէտէն պէրու, միւթէպէր ֆամիլեալար խանէլէրինտէ տէրս վիրմէքտէ օլան, վէ քէնտի թէրպիյէ, նէզաքէթ վէ քէմալէթիյէ, հէր քէսին թաճսին վէ հիւսնի թէվէճճիւհինի տավէթ իլէմիշ պուլունան օրիորդ Դամպիկ Ցարութիւնեան, պունտան պէօյլէ, Գում գաբուտա Բաթրիգխանէ սօգագընտա վագը 18 նումէրօլու քէնտի խանէսինտէ, սալը վէ ճիւմաա կիւնլէրի, սաաթ 5 տէն 10 ա գատար, Թալիպ օլան միւհթէրէմ գատընլարա վէ գըզլարա, միգիթա իլէ տէրս վիրմէքլիկէ հազըր պուլունտուղունտան, էն պիւյիւք հօճալարըն ուսուլի իւզըէ տէրս ալմագլըղա արզուքէշ պուլունանլարըն, պազը սանաթ չարլաթանլարընտան տէրս ալարագ, պիհուտէ բարա վէ վագըթ սարֆ իտէճէք եէրտէ, մէրգումէյէ միւրաճաաթ իթմէլէրինի նասիհաթ իտէրիզ:

ՏՕԳԹՕՐ
ՃԷԼԱԼԵԱՆ ԷՖԷՆՏԻ

Տօգթէօրու միւմայիլէյհ, սապըգը վէճհ իւզրէ, եալընըզ ֆըրէնկլի վէ պէլ սօուգլուղու, վէ ումում ալէթլը թէնասիւլիեէնին (ծննդական գործարանաց վերաբերեալ), վէ խըրար եօլլարընա տայիր խաստալըգլարա տիւչար օլանլարըն էմրի թէտավիլէրի իչին, հէր կիւն սաաթ տէօրթտէն օնա գատար, Պաղչէ գաբուսունտա Համիտիյէ Թիւրպէսի սըրրասընտա վագը 32 նումէրոլու Մինասեան Վիչէն էֆէնտի էճզախանէսինտէ, վէ բազար կիւնլէրի տախի, Պէյօղլունտա Սագըզ աղաճը ճատտէսինտէ վագը 27 նումէրօլու քէնտի խանէսինտէ, քէյֆիյէթլէրի գապուլ իթմէքտէ տիր:

ՍԱԼԷՍ Օ ՏԸ ԳՕԼՕՆԵԸ

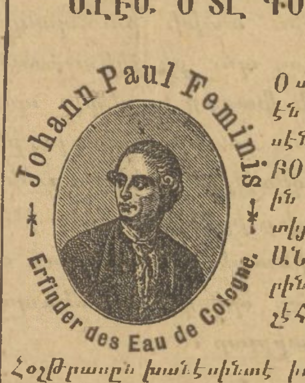

Օ տը Գօլօնէրին էն ալէսը 1695 սէնէսինտէ ԺԱՆ ԲՕԼ ՖԷՄԻՆԻՍ իւն իճատ էյլէտիյի, վէ ԺԱՆ ԱՆԹՕԱՆ Ֆարինանըն Միլան չէհրինտէ 159 նումէրօլու հօլթրասըն խանէսինտէ իմալ քըլընտ կէչիրտիյի Օ տը Գօլօնը տըր:

Շիշէնին իւզէրինտէ գըրմըզը վէ մաւի պիր մարգա վար տըր:

Իշպու Օ տը Գօլօնէ եալըըզ Գալաթատա Մէրթիպանի սօգաղընտա 12 նումէրօլու Թըննէլ խանընտա իւք գաթտա մախսուս միւսիւ Ժօզէֆ Է. Ֆլօրիանինին տատընտա սաթըլըր:

ՏԻՒՔԻՇ ՄԱՔԻՆԱԼԱՐԸ ԻՉԻՆ
ԹԻՒՐԷ

Կլասկօսա Ճօն Գլարգըն գումբանեասընըն էն ալէա վէ դայմի մաքինա թիւրէսի, պուրասա, Պէյօղլու վէ Գալաթա վէ Իսթանպուլ մաղազալարընըն քեաֆֆէսինտէ պուլունուպ թօբտան վէ բար չա բարչա, սաթըն ալմագ խըմէթէնէկիրին, Գալաթատա Վօյվօտա սօգաղընտա 13 նումէրօլու մաղազաեա, վէ Իսթանպօլտա Հաճի Բէշիր ճամիսինտէ 64 նումէրօլու մաղազաեա միւրաճաաթ իթմէլէրի: Պիւյիւք աճէնթէ

ԷՄՐՄ Թ. ՃԱՆՕՖԷ

ՀԱՅ

Զին վէ ժավա չայլարընը հէր ճինսի Թօբտան վէ ճիւզ ճիւզ օլմագ վէ աչըգ վէ գութու իչինտէ պուլունմագ իւզրէ, Բ. ԳԼՕՆԱՐԻՏԻՍ ին մաղազասընտա սաթըլմագտա տըր:

Միւմայիլէյհ, էմթաասընըն ղաեէթ ալէա ճինստէն օլմասըլա, բաղլէթլու էհալինին քեամալէն խօշնուտ գալաճաղընը վաատ իտէր:

ՖԻԵՍԱԹ ՂԱԵԷԹ ԷՀՎԷՆ

Սաթըլան մաղազա Իսթանպօլտա Սագա եօգուշունտա Նումէրօ 35:

Նորայրի Գաղղիերէն—Հայերէն Բառարանին 25երորդ թերթը ևս հրատարակուեցաւ: Առ այժմ կատանաւոր կերպով շաբաթը մէկ թերթ պիտի ելնէ. իւրաքանչիւր թերթի գինն է 60 փարա արծաթ: Գլխաւոր մթերանոցն է Փրէնկեան գրավաճառանոցը, Ռեշիտ չարշը, թիւ 362. կը գտնուի նաև ամեն Հայ գրավաճառաց քով, Արշակ էֆէնտիի թղթավաճառանոցը ի Ղալաթիա, և Վայսի քով ի մեծ փողոցն Բերայի:

ՏՕԳԹԷՕՐ Ս. ՑԱԿՈԲԵԱՆ ԷՖ.

Պիր գաչ սէնէտէն պէրու Գատըքէօյինտէ իգամէթ իթմէքտէ օլան Տօգթէօր Ս. Յակոբեան էֆէնտի, պունտան սօնրա հէր սալը վէ ճիւմաա կիւնլէրի սաաթ 6 տան 8 է գատար, Պաղճէ-Գաբու ճատտէսինտէ վագը 18 նումէրօլու Մէրամէթճեան էճզախանէսինտէ պուլունաճագ, քէնտուսինէ միւրաճաաթ իտէն խաստալարըն էմրի թէտավիլէրինէ պագաճագ տըր:

Թուգդուրան մէճճանէն:

ԵԱՆԳԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ՍԻԿՈՒՐԹԱ

NO TH BRITICH AND MERCANTIL
INSURANCE COMPANY
ՆՈՐԹՀ ԲՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԷՐՔԷՆԹԱՅԼ
Նօբ Լօնտրա վէ Էտինպուրկ եանղըն սիկուրթա գումբանեասը

		Ինկ. Լր.
Ասըլ սէրմաեէ		2,000,000
Իհտիեաթ սէրմաեէ	450,000	
Եանղըն չիւպէսինտէն հասըլ օլմուշ իհթիեաթագճէսի	1,156,690	1,606,690
1878 սէնէսինտէ քեարը սաֆի		976,119

NORTHEN
ASSURAN(EO MPANY
ՆՈՐԹՀԷՐՆ
Նօբ Լօնտրա եանղըն վէ հայաթ սիկուրթա գումբանեասը

		Ինկ. Լր.
Ասըլ սէրմաեէ		3,000,000
Իհտիեաթ սէրմաեէ	150,000	
Եանղըն վէ հայաթ չիւպէսինտէն հասըլ օլմուշ իհթիեաթագճէսի	525,000	675,000
1878 տէ սաֆի քեար		405000

Սահիպ իմզա քէնտուսինին, պալէատէքի իքի սիկուրթա գումբանեալարընըն ԲԻՐԼԷՇՄԻՇ աճէնթէսու նասըլ օլունմուշ օլուպ, եանղըն վէ հայաթ սիկուրթասը իչին չօգ զօլայլըգլար վիրէպիլիր պիր հալտէ պուլունտուղունու, քէնտի պիր չօգ միւշթէրիլէրինէ, վէ Իսթանպօլուն բաղլէթլու էհալիսինէ իլան իտէր:

Մէզքիւր գումբանեալար, քէնտի տախիլի նիզամնամէլէրի մուճիպինճէ սիկուրթաեա թութտուգլարը էպնիեէլէրի, պէյնէլէրինտէ թագսիմ իտէճէքլէր տիր: Եանղըն սիկուրթասը իչին վիրտիքլէրի զօլայլըգլար իլէպիր չօգ իչ եարմաեա միւգթէտիր տիրլէր:

Շիմտիյէ գատար օլտուղու կիպի, Պէյօղլու վէ Գալաթա վէ Իսթանպօլ վէ ճիվար չէհիր վէ քէօյլէրտէ էպնիեէ սիկուրթաեա թութմագտա տըր:

Maritime Insurance Cie, Limited
of Liverpool
Capital £ 500,000
ՄԱՐԻԹԱՅՄ
ՏԷՆԻՋ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲ.
Սէրմաեէ 500,000 Ինկ. լիր.

Սահիպի իմզա, վաբօր վէ եէլքէն կէմիլէրի վէ տէրունինտէքի էշեա վէ էմթաասը ղաեէթ ֆայտէլի չարթլարլա սիկուրթաեա թութմագ իչին մէզքիւր գումբանեա թարաֆընտան րուխսաթ իսթիհսալ էյլէմիշ տիր:

Ֆիեաթ վէ սայիրէ հագգընտա մալիւմաթ ալմագ իսթէեէնլէրին, Գալաթատա Գօմրիւքճի խանը քէօշէպաշընտա տէմիր քէօբրիւնէ նազըր օլան օտաեա միւրաճաաթ իլէմէլէրի:

Մէզքիւր Գումբանեալարըն աճէնթէսու
ՃՕՀՆ ԲԱՈՒԼ
վէ ումուր ու մէսալիհինէ մէմուրու
ԳԱՌՆԻԿ Ց. ՍԵՐՈԲԵԱՆ

ՕԳՈՒԵՈՒՆՈՒՋ

Մ. Վ. Ծաննինի 1867 սէնէսինտէ Թէեսալիա իյլէտիկի «Շէմա» նամ մէչհուր էճզախանէսի, պու սէնէ մայիս 5 տէ միւհթէրէմ օլմուշ իսէ տէ, սահիպինին մէհարէթինէ լայըգ պիր թարզտա վէ տահա միւնթազամ վէ միւքէմմէլ սուրէթտէ պու տէֆա եէնիտէն Թէեսալիա վէ քիւշատ օլունմուշ տուր:

Մուալէճաթը Թըպպիյէ, էտվաթը ճէրրահիյէ, ըթըրիյաթ (բարֆիւմըրի), վէ սայիր պիլ ճիւմլէ էշեա վէ էմթաա Էվրոպատան եէնի կէթիրտիլմիշ տիր: Մէզքիւր էճզախանէտէ ըչէլթալար սիւրաթլէ իճրա օլունուր, վէ իլաճլար պէօյլէ տիգգաթլէ եափըլըր:

Թօբտան միւպայեա իչին Մ. Վ. Ծաննինին Սթամպօլտա Պաղչէ գաբուսունտա Ճէլալ պէյ խանընտաքի մաղազասը պագը օլուպ, Թաշրա իչին գօմիսիօնլար մէզքիւր մաղազատա գապուլ օլունուրլար:

Ռուսճուգտաքի չիւպէ բէք միւքէմմէլ վէ միւնթազամ սուրէթտէ պուլունմագտա տըր:

1852 սէնէսինտէ Պէյօղլունտա տօղրու եօլտա Թէեսալիա օլունմուշ օլան 77 նումէրօլու Ծաննի էճզախանէսի տախի միւմայիլէյհ Մ. Վ. Ծաննինին մախտումը միւրլօմալը Շիմտի Տօգթէօր Ց. Ծաննի թարաֆընտան խտարէ օլունմագտա տըր:

Մ. Ծաննինին խտիրինէտ տէ էճզաճը տիւքքեանը վէ Պէյօղլունտա քիմեախանէսի վար տըր:

Տօգթօր Կոմիտաս Օրմանեան էֆէնտի, էվվէլքի կիպի, Մ. Ծաննինին Իսթանպօլտաքի էճզախանէսինտէ սաաթ իւչտէն տօգուզա գատար պուլունուպ, խաստալարը գապուլ իտէճէք տիր:

Ֆիյաթլար բէք էհվէն

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՈՊԱ ՊՕՐՍԱԼԱՐԸ

Լօնտրա 15 Նոյ.		
Ինկիլիզ գօնսօլիտի		99-9/16
Եսհամը Օսմանիէ աչըլըը		10-1/4
" " գարանտը		10-1/4
1865 Իսթիգրազը		11-1/4
1869 "		10-7/8
1871 "		68-1/2
1872 (Պօնտիւ Թրէզօր)		18-1/4
1873 "		10-5/8
Օսմանլը Պանգասը		19-7/8
Րուսիա իսթիգրազը 1873		89-7/8
Մըսըր իսթիգրազը պիրլէշմիշ		65-1/4
" իսթիգրազը (չըմէնտօ.)		92-3/4
Տէվլէթը Ալիենին 1877 իսթիգրազը		81-1/8
Տիւրքա սանիէէ		74-
Մըսըրըն Րօչիլտ իսթիգրազը		96-1/2
1877 Մուգարիթան եսհամը		92-7/8
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ		25-52
Բարիս, 15 Նոյ.		
Ֆրանսըզ ֆօնտօսու	3 %	85-45
" " Ա-մօրթիսմանլը	3 %	-
" "	5 %	119-10
Եսհամը Օսմանիէ աչըլըը		10-37½
" " գարանտը		10-35
1865 Իսթիգրազը		55-
1869 "		53-
1873 "		52-
Րումէլի չըմէնտըֆ. Թահվիլա.		31-
Օսմանլը Պանգասը		527-50
Գրէտի Լիօնէ		961-25
Րուս ֆօնտօսու 5 % (1877		95-1/4
Րումանի Շարք իսթիգրազը		57-3/8
Իթալիա ֆօնտօսու		87-3/8
Մըսըր իսթիգ. պիրլէշմիշ		329-37½
Իսբանեա խարիճի իսթիգրազը		370-
Գամպիօ Լօնտրա իւզէրինէ		25-30
Բարիս, (Պուլվար) 15 Նոյ.		
Ֆրանսըզ ֆօնտօսու	5 %	119-05
Եսհամը Օսմանիէ		10-35
Վիէննա, 13 Նոյ.		
Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ		117-35
Րումէլի տէմիր եօլ Թահվիլաթը		14-50

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Եսհ. Ում. հոկտ. 3 ազգմ. գր.	11-
" " Նոյ. 4 սպհ. աչ.	11-
" " էն եիւքսէք	11-1/2
" " էն աշաղը	10-39½
" " Սաաթ 5 տէ	11-
1863 Իսթիգ. (Մուքթօհ) 6 % ֆ.	51-
1865 " " 6 % ֆ.	52-1/2
1869 " (Բինար) 6 % ֆ.	51-
1872 " (Պօնտիւ Թրէզօր	18-
1873 " (Բինար) 6 % ֆ.	50-
Րումէլի չըմէնտըֆէր	29-1/2
Րէթօր ղուրուշ	-
Հէվալէսիզ "	20-
Ագչէ ֆայիզի %	09-

ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ ՖԻԵԱԹԸ

Գրէտի ժէնէրալ 6 %	3-20
Սօսիէթէ ժէն 6 %	4-6
Իսթանպօլ Պանգասը	7-10
Սօսիէթէ Օթօման	3-
Թրամվէյ 5 %	4-
Լավրիօմ (մատէն)	98-
Ագսիօնլարտա իշ եօգ	

ԱԳՃԷԼԷՐԻՆ ԲԻԱՃԱՍԸ

Օսմանլը լիրասը 100 ղրշտան	Ղշ. Փր.
Ինկիլիզ լիրասը	110-
Ֆրանսըզ ալթընը	87-23
Բօլ	90-4
Գրիմեա ալթընը	51-22
Պէեազ մէճիտիյէ	107-8
Մէթալիք	211-
Պէշլիք	210-
Ալթըլըք	128-1/4
Պագըր	515-
Գարպօն գայիմէսի գաիմէ	9-08

ԳԱՅՄԷՆԻՆ ԲԻԱՃԱՍԸ

էն եիւքսէք	1190-
էն աշաղը	1190-
Սաաթ 5 տէ	1190-

(1) Ճիւմէլէրին էվվէլինտէ պուլունան իւք բադամլար մաճլուլաթըն բադամլարը օլուպ, իքինճի բադամլար, լիրայի օսմանի վէ ղշ. օլարագ գըյմէթի մուխամմինէլէրի պիլտիրմէքտէ, վէ իւչիւնճիւ բադամըլար տախի, պէտէլի միւզայիտէլէրի խապէր վիրմէքտէ տիրլէր: